

Hans Tausens prædiken juledag

Taler
Hans Tausen
Biskop og luthersk reformator

Dato
25. december 1539

Sted
Nikolaj Kirke

Omrstændigheder

Hans Tausens originale prædiken på datidens dansk er gengivet her efterfulgt af en forkortet udgave i et mere moderne, nutidigt dansk.

Prædikentekster

Brevet til Hebræerne, kapitel 1
Lukasevangeliet, kapitel 2, vers 1
Esajas Bog, kapitel 9, vers 5

1

Juledag, epistelen skriffuer apostelen til de Hebreer Cap. I

- 5   *Efterdi att Gud hadde ý fordom tyd offte oc mágelunde tald til forfædrene med Propheter/haffuer han nu ý dette siste dagetald til oss wed sonnen/huilke han haffuer satt til en arffuing offuer alle ting / wed huilcken han oc baffuer berid all werden. Huilcken effterdi han er hanss herligheds skýn oc hanss werelses ieffnlige / oc bær alle ting med sitt weldige ord / Ochaffuer wdrenset synden ý oss*
- 10   *wed seg sielff, seg hafuer da sat wed den høgre Maiestats side op ý høyelsen. Oc er bleffuen saa meget ypperligre naffn / som han haffuer erffuet offuer dennenom. Thie til huilcken aff Englene haffuer han noger týd sagt. Du æst myn són / i dag føde ieg deg.*
- 15   I Gud hadde lenge giffuet sin Kiærlighed emod denne werde til kende/ oc synderlig emod iøderne / att han saa idelig wdsende sine Propheter/ oc wed dennenom kundgiorde sin mening saa mangelunde / wdi mørke figurer/ fiundligeaababarlige/ oc klare wdtrykte ord.
- 20   II Siden gjorde Gud end større welgierning / att han sende hýd sin egen són/ en fand Gud/ wed hwilken han hadde skabt alle ting/ oc giørde hannom til ett menneske / off ý alle maade (do wden synd) lig/ saa som han før wor Gud aldeles lig.

III Oc det stede ý de siste dage/ att wý endelig wdi hannom skulde lære oc wide
Guds sind og wilie/ oc ej̄ fortrøffue effter nogen anden/ der offskulde føre wdi
rette weye/ som iøderne endnu sast fortrøffue.

- 30 IIII Saa er da wor Christus ide alene offuer Propheter oc alle menniske/ men
ocsaa offuer alle Engle / som scrifftten wdwiser / ocsaa hanss eget naffn / at were
menniskene en god Gud / til ewig forløsning.

35 **EvangeliuM scriffuer S. Lucas Euanglista Capit. II.**

- Keyser Augustus lod wdgaa en befaling / att alt iorderigskulde bescriffues Oc den
samme bescriffelse bleff den Første / der Cirenius wor Lådsherre vdi Syria/ oc
alle mand foerheden att lade seg bescriffue/ huer til sin stad. Der eryste Joseph oc
40 op aff Galilea wdaff den stad Nazareth/ indi Jødeland til den Dauids stad/ som
heder Bethlehem/ fordi han wor aff Dauids hwss oc slect/ att lade seg beskriffue/
med Maria som wor hannom en troloffuet hustru / som da ridde til barsel.

- 45 Da gaff det seg saa / som de wore der/ kom hennes týd/ att hun skulde føde. De
hun fødde sin førstborne són / oc swøbte hannom ý klude / oc lagde hannom
nedder ý en krybbe / for de hadde icke andet rom wdi herberget. Oc der wore
Herrens Engel trodde fram for dennom/ oc Herrens herlige klarhed omblinckrede
dennom / oc de bleffue ganske saare redde. Oc Engele sagde til dennom / Lader
50 eder icke forfærer / thj̄ see ieg giædelig forkynder eder en stor glæde / som skal
weyerdares det menigefolk / fordi eder er i dag fød en frelsere / som er den Herre
Christus wdi en Dauids stad. Oc dette skulle ý haffue for ett tegen/ at ý skulde
finde et spæt barn swøbt ý klude /oc lagt ý en krubbe. Oc strar wor derhof Engelen
en stor haab aff det himmelske herskaff herskaff/ de loffuede Gud oc sagde / ære
55 wäre Gud op ý høyelsen / oc fred paa paa iorde / oc menneskiene en god
behagelighed.

- Denne statskriffelse haffuer for denne týd icke werit wonlig oc giengse wdi
Jødelåd / for Jøderne pleyede alltýd / siden de wore wu / komne aff Ægypten /
60 att were ett frÿtt folk / oc wore won at haffue deres egen rettere oc Konge wdaff
deres eget blod. Nu hadde de nyligen mødt den frihed/ saa att Romenerne
hadde offnerweldet dennom / oc wundet dennom land oc rige fraa / Derfor lod
nu Augustus / den anden Romerske Keyser / tilbiyde / oc gaff befaluing wd /

65 att man skulde lade beskriffue alle lod oc riger / som kende seg de Romere at
were wndergiffne / oc achtede saa att tage en aarlig skat aff alle effter hwer
mands formue. Oc lige paa den samme týd / som iøderne saa ligge allermeest
vnderwongde aff hedningene / oc ere nu bleffne til idele trælle oc vfrie tiænere
/ saaa kommer deres forluffuede Christus/ oc alles wor forløsere/ oc lader seg
70 føde ett menniske wdaff samme trelle / ý armon oc fattigdom / oc beregner der
med sitt aandelige rige / huilcket han kommer at wille opbygge med en ewig
forløsning oc en aandelig frihed wdi alle retfindige iøder oc sande Guds
wdwolde / saa att dennom skal saaledes rundeligen weyerlegges den deres
wdwortes trældom og legomlige modgág.

75 Huilken Gud ocsaa tager her / oc bruger for ett middel til denne hellige fødsel /
hwad skulle ellers haffue kommet den hellige moder wdi sin yderste týd fraa
hwss heden til Bethlehem/ der som Christus skulde io fødes / effter propheti
ens lydelse Michee.v.

80 Oc dette er sagen / hui Lucas saa merkelige forklarer om det werdslige regiment
/ huorledis det da stod for iøderne. De hadde en fast prophet? Wdaff den hellige
patriarch Jacob Den XLIX. At den kongelige spyr oc myndige regiment skulde
icke wendes dennø plat fraa/ før end Silo hÿn rette Messias konte. Saa wor der
85 oc meningen / att wed den týd skulde oc ophøre deres regiment / saa at de
skulle hwerke beholde kogerige/ eller lenger haffue koger aff Juda. Nu saa Lucas
oc fornam det wel/ der han screff denne historie / at iøderne nødet wilde tage
tro ned paa Jesuim / ehwor weldig hahadde bewist seg ý ord oc gierninger / att
de ey dog wilde tage hanom for den Silo / der Jacob hadde tald om oc de
90 framfarne fædre lenge hadde lid effter.

Men bidde fast (som de endnu giøre) effter saadan en/ som motte komme med
ett større siun/ end denne hadde paa seg, Saa kommer nu Lucas her / oc tuinger
denom haardeligen / oc bewiser det kraffteligen / att tiden er kommen / de
95 mue lede effter personen / han maa bewise seg sielff hwo han er / hwer maa see
for øyne / att iøderne ere vndertrykte / den Romerske Keyser er bleffuen deres
weldige herre / de kunde ey sielff andet sige/ thie han raader oc regerer offuer
denom/ skatter oc plagger denom / lige som hannom sielff løfter.

100 Oc end det meer er / der maa ey nogen aff deres eget folk bliffue betroet til att
were en vnderhøwitzmand ý landet / Men Cirenius (siger Lucas) wor
Landsherre paa den týd / ý Syria en hedning saa wel som Keyser Augustus. Nu

wor iødeland en part aff det rige Syria lige som Siælens eller Gutland kan regnes
105 vnder Danmarks torne. Der de wore wdi det Babiloniske fengsel vnder
Caldeerne / da hadde de end her oc der mange ypperlige høwihmend aff deres
egne / der wore Jechonias/Torobabe Mardocheus / Daniel etc. De hadde ec
Propheter de der loffuede denom att komme wdi deres stat igien/ som wore
Jeremias / Ezichiel/ Daniel/ Hageus oc Zacharias. Nu hadde Malachics weret
110 deres siste Prophete/ saa att de hwereke hadde / oc ey denno loffuedes ar de
skulde saa flere/ at de wel motte haffue taget der paa med hender/ att Messias
enthen workommen / eller skulde io icke lenge roffue/ effterdi det hadde nu
staad med dennom wed XXX. aar langt / oc rodes plat ingen boed paa (men
bleff io lengs oc werre.

115

Da reyste Joseph oc op aff Galilea med Maria sin troloffuede hustru etc.

Endog desse Jesu forelderne wore maadelige rige/ aff føye stat/ oc lidet
120 affholdne for werden / da wore de dog meget gudfrøchtige/ ærlige oc bode Gud
oc menniske lydige for. Oc synderlig wor det en stor dygd aff denne ærlige
Jomffru Maria/ at hun ridde saa fremmerlig til barsel/ oc gik saa nær paa
fallende fode/ oc hadde (maa skee) icke end mange de hun kunde befale huset/
125 hun stod dog op / oc gjorde sin kiære huss herre selskaff saa lang en wey/
emellom Nazareth oc Bethlehe/ oc wdi all den fremmede egn skiul sin høytelige
Jofruelige ære/ oc bær den mening oc ræchte aff hwer/ at rede til barsel wed
Joseph effter naturligt laab/ligeso en anden quinde. Ja endog hun wiste wel are
den reyste kunde icke giøres wden stor vmage/ dog tager hun seg den gierne til /
att hun maa were sin kiære hus bonde fylafftig/ oc werdsens høffdinge paa
130 Guds wegne hørsom. Oc det indgaff henne den samme Helligaand/som lågtyd
før hadde wed Propheten talde om denne Guds første Christo / oc alrede hadde
berid hannom en hellig mandom y hennes Jomfrulig lÿff / oc wilde nu lade gaa
for seg/ som han hadde loffuet / at han Guds søn Christus skulde fødes wdi
Bethlehem.

135

Da fødde hun sin førstefødde søn/ oc swøbte hannom ý klude.

Dette er historien hworledes denne hellige fødsel er tilgaan/ Men hwo giffuer
140 oss faa forstandigt oc saa optend ett hiærte / att wÿ henne mue werdelig nog
kunde befinde oc betrachte Ah Herre Gud / hwor enfoldig giør han denne sin

dyre oc ypperlige gierning her paa iorden/ den alle Engle holde saa ganske meget
aff op ÿ himmelen. Her kommer det vnge quinfolk MARJA / en aff de ringeste
145 borgerske ÿ den hele by Nazareth/ med sin temmermand Joseph / hun achtes
aff ingen / for ingen fornemer noget til de dyre skatt der hu haffuer med arfare
hun tiyer oc strille / hun holder icke saare meget aff seg sielff derfor / men
achter seg for den allerringeste / Her wandrer hun den lange reyse med sin
Joseph / endog man haffner stiød saare lidet om henne paa wæyen / der som
150 hun wel hadde weret werd att føre paa idele guldwogne/ oc alle Fruer og
jomfruer (som lefftde saa kræselig) hadde weret hennes bÿløberske oc giord
henne ti nste. Hei saa aldels vligelig gaar det til/ Saadanne werdsens b rn sidde
h ygt oc lade seg ti ne/ Men denne Guds benedide moder Maria gaar (maaske)
til foeds wdi kuld og frost med ett pl t quinneliff.

155 Ja der de hadde nu eend reysen/ oc wore komme til herberg indi Bethlehem/ See
hwor saare achter man dennom/ gode kammere stode alt luchte indtil de
komme / der siuntes att haffue pongen fuld / Men Josephs l der w sde wel wd/
hwor han skulde bliffue med siin hustru / stolden wor dennom god nog / der
160 motte de ligge wdi stank oc stidne straa(wdi kulden med de vskillige creaturer
der h yne store hansser de st rste Guds fiende sidde  ffuerst til bords wdi
ypperlige mag/ de/drike oc slapantpe / oc haffue alt det deres syndige legom
begierer. Men hwo renker noget paa Maria / denne onge barselsquinde / oc er
henne s rste / hun er her   fremmede land oc maa skee tenchte her mindst paa
att hun oc ey forseet seg med det hun skulde paaholde / der ligger hun alene
165 gode m  (som troligt er)   m rke / mit om natte yder/ haffuer huerken ild eller
liys/ den medynk man haffuer naturligen / oc pleyer almindelig att bewise
saadane / ewor fattige eller fremmede de kunde were / fornam Maria inthet aff
/ den gode hustru   huset haffuer saa meget att tage waare / med fine rige
170 drokne giefte / att hun kan icke faa stunde till att tenke eller tage waare paa
henne / ey saa meget / at hun hadde seet en sinde til henne / weret hoff henne  
sin barnef dsel/ taget hennes barn / oc lagt det fraa henne / eller oc taft nogle
gamle klude til henne / att sw be sitt barn wdi.

175 Men Maria motte alt tage hwad hun hadde sielff/ icke Josephs hose (som de
liuffue henne paa   aken) men howekl de eller forkl de / eller hwad hun ellers
kunde plondre sammen / maaskee/ det hun icke altho wel funde omblaaret. Der
sw bte hun hannom sielff / sielff lagde hun hanom neder / oc huerken trow
eller wugge eller noget andet hun kunde faa / der hun kunde maglig bruge det
180 salige barn til ti nste Men en krybbe fand hun der   stolden for jeg / der lagde

185 hun hannom wdi. Oc hwad vmage henne der gaffs / bode aff barnet / oc hennes ege naturlig skrøbelighed / det kan ma wel rencke / thie endog hun wor sandelig welsignet for andre / is alle andre quinde / da wor hun dog nylig bleffuen en barnemoder / oc en moder til saadant et barn / som wilde bode ý sin fødsel oc alle sine wilkor were andre menniske lÿg / Oc hun dog hadde ingen ti nkte / wden hwad ti nkte Joseph s mide / oc han kunde gi re henne.

190 O blindhed offuer all blindhed / O hwad en bister m rk maa paa den t d
haffue weret offuer Bethlehem / att hun haffuer lyset hoss seg / oc kan icke seet.
O hwor giffuer Gud her med tilkende / hwor aldels han forachter denne
praalende werden / att her maa ingen were saa werdig aff alle de mange
forsuffede meniske ý ki d oc blod / der maa gi re dette hellige Guds barn eller
barnsens Moder den aller ringeste ti nste. See saa ber chter Christus denne
200 werden / alt f r end han kan siget med ord / at were wawittig oc blind ý alle de
 erende der Gud r re paa / Det er werdsens w ydom oc klaaghed / frij wilie oc
naturlige li ff / macht / krafft oc formue til noget det Gud d mer for got at
were. Er a werden saa blind / Gud wil der offuer gi re henne end en st rre
skant.

Till H ymes. Der wore hiurder 'y den samme eghn / oc see Herrens Engel trodde frame etc.

205 H r hwor S. Lucas praaler med dette stycke / See (sider han) See See / her skaltu
formere ke noget sielsiunt / wille de werdslige saa gierne were wanwittige / oc ý
deres blindhed forachte Gud / han kan wel forachte dennom lige sammeledes
w se lucke øyne wed / oc wille icke see / dee lader Gud skine oc blincke for
fattige wanwittige hiurder wde paaaabten marck.

210 Hwor sidder Gud h ygt oc seer diybt / sin guddoms w yshed skiu han for h yne
dynckelkaage oc sielsswise / bode ý Hicrusalem Bethlehem oc andre st der /
bisper / prester oc leuiter/leniter? / scrifftlaage oc h ye clerche / borgmester og
raad / herrer og f rster / med alt det der h ygt er / oc noget anseendes for denne
werden. Her gaa desse fattige paltue hiurder vde vnderaabten himmel / de skulle
nu alene were den naade werde for alle andre. Maa man icke forf les wed
saadane gr selige oc forferlige Guds l ndome / att han saa haanlige forachter
det som h ygt er for d ne werden / Oc kaager saa diybt neder til det som
nederligt oc lawt er / det som plat inthet siunes / saa haffuer han alt d giord saa

giør han oc endnu / han sider offuer Cherubim / oc seer indi affgrunden / som propheten siger.

225 **Lader eder icke forfære / thij see ieg forkynder eder en stor glæde.**

Saa som Gud hadde offue tilforn / for endnu dette hellige barn er bleffuet fød wed seg sielff oc wed sine Himmelske sendebude adskillige maade forkyndet denne glædelige fødsel. Saa lader han oc nu siden den Himmelske Herre oc
230 Konge er kommen ý kiødet / oc ligger saa vkendelig / sin himmelske Engel were hanss første Euangelist / som skal predicke den store himmelske naade / som er saa lønlig / oc ligger saa saare skiald / paa det att wÿ oc skulde end giøre noget for det hellige oc hederlige buds skyld / oc saa meget dess snarre tro det wÿ huercken see finde eller føle.

235 Oc fordi wÿ ere saa gantske wanwittige oc blinde / oc befengde med saa groff vforstandighed / ý denne oc andre saadane Guds sager / att wÿ sidde ý saa bistert mørck oc molm / att wÿ inthet kunde see her aff / der som man wilde end meget wise oss det.

240 Thie bewiser Guds off end større naade / oc giør saa offuerflødelig wel emod off / att han lader den himmelske Euange lift føre liyfet med seg / att see wed ý saadan en bistert mørck nat. Ja for sin egen skyld førde Engelen icke liyet med seg / thie hanom skiner altyd en ewig dag foruden nogé nat / men hiur derne / som waagede om natten (siger Lucas) dennom ia dennom offuer oc omskinde
245 Guds herlighed oc liysende klarhed. Det er den anden ære Gud giør desse hiurder.

250 Den tredje ære oc glæde giør Gud dønnom / med de ord oc glædelige tiende han lader nu kundgiøre for dennó. Først betager han dennó den frøcht oc redsel dønnom paakont / aff saadane vwanlige himmelske siun / som det oc wist er en inderlig indscreffuen nature ý alle menniske / aff synden oc den syndige samwittighed off fyl at all wor nature frøchter for Gud / oc forfæles wed Guds nærwerelse / naar hun ellers den fornemmer / wore det ey wden med et ruskende oc rørende løw. Thie begynder denne himmelske predickere først der paa / werer icke redde / sider han / Jeg er icke kommen att forfære eder med at sige eder de tiende / der ý skulle saa trøst oc mod aff att synden / døden / dieflen / med althet eder wor ræligt oc forfærligt / der skall nu alt sammen haffue en

ende oc affgand. Wille ý a wide hueden det kommer: Oc hwem ý mue tacke
derfor : Det er fordi.

Eder er i dag fød en frelsere. See wed denne skulle menniske nu vndgaa alt ont /
oc bliffue Guds benedide børn / Menniske wore ý førstningen forsømelige oc
265 sowe seg med alt deres kiøn ilde for / att de forsowe seg emod Guds ord oc bud
/ oc lydde den gamle tiende / a fortalte de den oprindelige act oc gynst de hadde
hass Gud aff første skabning. See See / Ja see seg wist nu til / at de dwe nu bedre
til att tage emod denne naade dennom paa ny tilbiyrdes igien wdi denne deres
270 forløsere oc frelsere Christo / end de da dwede til att beholden / Ja her hører nu
nøye tilseende til / fordømes det nu / da er her ingen ydermere raad eller
redning.

O hwor er det off ett saligt Euangelium oc en vsielig glæde / at off maa staa
saadan naa de tilsangs / att Gud wil formidle siin dom / oc lade naaden haffue
275 rom / oc haffuer nu lat Gud bliffue ett helligt oc vskyldigt menniske / paa det
att wý vhellige oc skyldige motte worde med hánom hellige oc syndeløse Guds
børn Oc att wý wdbredes / oc hwor vforskyldet hun off skal meddeles / da
forkynder han den icke nogre saa iøder / eler iøderne alle / oc lader hedningene
were der wden for / men det menige folck / iøder oc hedninge alle / Christus er
280 alles wor skencke oc gaffue / ehwor onde oc vgudelige wý ere / da mue wý wdi
hánom bliffue frelse oc frie / det wor hanss ærende hyd / att forløse syndige
menniske.

Thie siger oc Engelen off / att han icke er for sin egen skyld hýd kommen / men
eder / eder er han fød/ som Jesaias Prophet for hannom hadde sagt Capit. IX
Oss er fød ett barn / oc oss er giffuen en són / ellers wore det oss til en føye
glæde / att Jesus hadde bleffuet fød / det han hadde end weret meer end
Christus / naar wý skulde inthet gaffn haffd der wdaff / Men her wdligger
Euagelie krafft / att há er fød oss til gode oc glæde / der wdaff hétertroé sin trøst
290 / at wý mue nyde hannom / som wort eget gods / att han hører oss til med
althet wdi hannom er / att han er wor / oc wý ere hanss/ at han med sin rene oc
hellige fødsel haffuer renset wor vrene fødsel / Ja han med sitt retferdige leffnet
oc dygdelige gierninger / oc sin endelige hellige død haffuer giord oss teckelige
oc el behagelige for Gud / hwad heller wý leffue eller dø / att wý dode leffuende
295 oc døde skulle høre hannom til. Oc her ligger den største macht paa att wý mue
wide / ey alene hwad freed er / men hworfor det er freed / den tro som aff det
widskaff skabes wdi oss / er oc kadels med skiel en ret Christelige troo /

huilcken oss giør til Christne / til Christi brødre oc fædre / oc til ewige Guds
300 børn med hannom / der som ellers det historiske widskaff hiolpe oss plat inhet / meer end det hielper de diesslene / de der best wide hworledes alting er tilgaad her med / oc dennó ey skal der aff worde des bedre.

Endelig giør Engelen Klart forskiel paa dette barn / giffuer hannom naffn oc
305 siger / att han er Christus en herre / Att de ey skulle lade seg fortørne eller forage aff den arme enfoldige personlighed oc vslige wilkor som hannom nu fylle / de skulle wide / at der skiules noget andet vnder den forachtelige form / end hwermand kan se / ehvor fattig en træl han siunes / han er dog en Herre / saa som det skal med tyden lære seg sielff. Jcke er han holder nogen ringe
310 werdens herre / Men han er Christus en Konge / hwes rige skal were vendeligt / som Propheterne hadde sagt. Oc paa det att der io skal ingen twiffuelsmaal were paa wdi nogen maade / da er há fæd (siger Engele) aff Dauids æt / effter som hannó wor loffuet ie. Sa. Vie. Der maa man finde hannom eblant Dauids affkome / Oc til med ý den andet Guds ord lydde Michee. V. att Christus
315 skulde fødes.

Oc dette skal were eder ett tegen ý skulle finde barnet etc.

320 Saa som den hellige Engel haffuer nu forkyndet huiederne gode tiende om dette salige barn / saa wiser han dennom oc til der sanune aleneste / oc betegner dennom huercken ader eller mdoer / men han betegner dennom barnet sielff / thie menniskens salighed laa plat alleneste paa det samne barn. Saa siger há oc hwor par de skulle kende samme barn / inhet aff det werdé achter høygt / Men
325 wdi en krybbe (siger han) skulle giffue Gud lofff / oc icke forarges aff saadan armod oc fattigdom / som der paa ferde wor / oc wide / at Gud meentte alt meget andet der med / end det menniskelige forstand kun de begribe. Ah wilde menniske grike forstand hwor motte de rige oc ypperlige ydmyge seg oc de fattige oc forachtige lade seg trøste.

330

Oc en stor haab aff det himmelske herskaff Loffuede Gud. Etc.

Som Gud haffuer nu alrede giffuet sin drabelige store gode wilie tilkende emod
335 oss/ at há haffuer lat lagt sin enborne sön swøbt vdi stold krybben / saa lader han oc nu de himmelske aande giffue deres wilie tilkende her wdi / at de ere o

chiærtelig glade der wed / at wÿ mue fare vel Ja paa de Guds hellige creature /
só ere Guds næste tiænere / der wide Guds wilie best for alle / mue wÿ forneme
340 Guds welwilighed emod oss / oc see hwor gierne han wilde wor welfart med
dennom alle sammen. Oc me det samme lader Gud oss see oc høre / hwor han
ey mister sin loff oc ære/ fordi att menniske ere forsømelige oc vtacknemme/
Men deff minde folck wide hannom tack for sine welgierninger / deff sneer take
oc loffue hannom de hellige Engle Oc siunge.

345

Aere were Gud ý høyelsen oc fred paa Jorden / oc menniske en behagelighed.

350 Med denne loffsang predicker nu denne hele himmelske skare lige de sielff
samme / som den ene engel tilforn saa glædeligen forkynnte. De tage
menniskene æren fraa / oc giøre dennom med all naturlig krafft / dygd/ godhed
oc all for muelighed til bløysel / Oc med alt got skielis giffue Gud ý det
allerhøygeste alene ære / som saa stor naade oc welwillighed haffuer giord Gud
355 til ett meniske / at alle motte wed hannó kóme til ære. Oc der de ý seg sielff icke
wore werde / de for hanss skyld motte bliffue Gud teckelige / oc Gud wilde
wende sin gynst til dennó / oc lade folck nu were anseet oc behageligt for seg
wdi dette barn Jesu / paa huilcken han haffuer øeft sin guddómelige gynst oc
naade / oc sin faderlig behagelighed ofuer all maade. Oc alle háff tro Christne
360 her paa iorde motte blifue fredelige wdi seg sielff / wed denne fredførste
Christum / oc wden all twiffnel tryggelig forlade seg paa denne samme Guds
welbehagelighed / formiddels Christum Jesum oc for hanss skyld. Oc med et
got fremsommeligt mod oc tol lide Guds hond oc Guds gierninger / ehwad
hannom løfter artskaffe med dennom / de wdi all tingest kunde giffue seg wel
365 till en god fred med Gud / med seg sielff / oc med hwer andre indbyrdes / oc
alle dennom der de omgaas med.

Saa lere desse himmelske aande oss nu med deres eksempel med how o chiærte
att stige op ý høyelsenn med seg til barmhiertighedsens fader / wor naadige oc
370 gynstige Gud / oc / wed denne her wor naadefulde broder Jesum aff hiærtet
prise oc ære / loffue oc tacke hannom / at han saa naadelig haffuer wéd sit blide
ansigt til os / oc anseet oss / saa mildelig / at wÿ nu oc altýd ewindelig mue oc
stalle bliffue hannom teckelige oc behagelige wdi sin teckelige oc elskelige són
Jesu Christo wor Herre. Huilken skee ære prýss/ loff oc tack med Faderen oc
375 den Helligaand nu oc ewindelig. AMEN.

Kilde

Det danske Sprog- og Litteraturselskab v. Bjørn Kornerup, Kbh., 1934

Kildetype

Dokumentation i bogværk

380

Tags

Første tekstrække, Juledag, Prædiken, Prædikener fra 1500-tallet, Reformationen

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/hans-tausens-praediken-juledag>

385

390

395

400

405

410